

Huvudman

Hälsinglands utbildningsförbund
info@hufb.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Torsbergsgymnasiet RO 4 i Bollnäs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hälsinglands utbildningsförbund att senast den 31 mars 2023 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmål samt arbete mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hälsingland utbildningsförbund inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hälsinglands utbildningsförbund ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 november 2022 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, samt skyldigheten att anmäla till skolans rektor att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats.

Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (2 kap. 34 § skollagen; 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen samt förordning om läroplan för gymnasieskolan (2011:144), nedan Lgy 11, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar).

2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 1 november 2022 – 15 mars 2023 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
3. Se till att det i aktuella åtgärdsprogram samt i de åtgärdsprogram som har utarbetats och beslutats under ovan nämnda period anges datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. Dessa åtgärdsprogram ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att alla elever som inte har fått lägst betyget E på en eller flera kurser får information om rätten att gå om kurser. Detta avser beslut om betyg fattade höstterminen 2022 och framåt (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen 2010:2039; Lgy 11, 1. Rättigheter och skyldigheter).
5. Se till att elever som vill gå om en eller flera kurser, och som har rätt till det, får möjlighet att gå om kursen/kurserna. Dokumentera hur många elever som har önskat gå om en kurs under perioden 1 november 2022 – 15 mars 2023 och hur många beslut som fattats om att elever ska få gå om kurser under samma period. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).

Studiehandledning på modersmål

1. Se till att anordna studiehandledning på modersmål i tigrinja och persiska. Redovisningen till Skolinspektionen ska innehålla skolans bedömning av elevernas behov av studiehandledning på modersmål vad gäller omfattning och utformning av stödet samt en beskrivning av hur eleverna får studiehandledning på modersmål (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

Åtgärder mot kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 november 2022 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser om kränkande behandling och skyldigheten att anmäla kränkande behandling till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (2 kap. 34 § skollagen, 6 kap. 10 § skollagen).
2. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 1 november 2022 – 15 mars 2023. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (6 kap. 10 § skollagen).
3. Se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna på skolan. Planen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2023 (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Hälsinglands utbildningsförbund en anmärkning avseende brister i skolans betygskatalog. Hälsinglands utbildningsförbund ska senast den 31 mars 2023 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser trygghet och studiero.

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn av Torsbergsgymnasiet RO 4 i Bollnäs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Torsbergsgymnasiet RO 4 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygsättning samt trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 20 och 21 september 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats. Huvudmannen har efter tillsynsbesöket skriftligen besvarat kompletterande frågor samt inkommit med ytterligare dokumentation. Huvudmannen har vidare yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation samt av intervjuer framkommer att skolan har rutiner för arbetet med extra anpassningar men att de inte fungerar fullt ut i praktiken. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att det kan se olika ut på olika program och i olika kurser samt att alla lärare inte har insikt i de rutiner som finns. Lärarna uppger också att tid är en bristvara och att de inte alltid hinner ge individuellt riktade extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Detta gäller exempelvis i de kurser där det är stora elevgrupper, då lärarna är begränsade till generella anpassningar.

I intervju med elevhälsan och lärarna framgår att det förekommer att lärarna inte alltid har kännedom om vilka elever som är i behov av extra anpassningar och att de extra anpassningarna som genomförs inte heller alltid följs upp. I intervju med elevhälsan och lärarna framkommer dock att de överlämningar som görs från grundskolan fungerar väl och att lärarna då får information om vilka eventuella extra anpassningar en elev tidigare har haft behov av. Det görs dock inga liknande överlämningar av elever år 2 och 3. Lärarna berättar att tanken är att en elevs extra anpassningar ska skrivas in i skolans lärplattform men att systemet inte har fungerat. Lärarna uppger att även om de arbetar nära sina kollegor och för informella samtal så saknas det en fungerande struktur när det gäller arbetet med extra anpassningar på skolan. Enligt elevhälsan är det oftast först vid betygsättning man ser om de extra anpassningarna fungerat och huruvida eleven uppnått minst godkänt betyg eller inte. Enligt rektorn kan det vara så att rutinerna kring extra anpassningar inte fungerar fullt ut och att lärarna gör olika.

Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framkommer att en form av stöd som finns på skolan, utanför ramen för den ordinarie undervisningen, är skolans "språk- och mattestugor". I språkstugan erbjuds stöd i engelska och moderna språk och i mattestugan ges stöd i matematik. I intervju med lärarna framkommer dock att de är osäkra på om detta stöd ges som extra anpassningar, särskilt stöd, eller både och. Lärarna uppger vidare att skolan måste definiera extra anpassningar och särskilt stöd och förtydliga vad skillnaden är.

Enligt lärarna, elevhälsan och rektorn erbjuds även de elever som inte fått lägst betyget E i en kurs i matematik eller engelska och moderna språk stöd i språk- eller mattestugan. En lärare uppger att det inte fungerar att läsa om en kurs i en språkstuga. På frågan om elever som inte fått lägst betyget E på kurs erbjuds gå om kursen svarar elevhälsan och rektorn att det är olika beroende på kurs. När det gäller kurser i engelska och moderna språk samt i matematik är det i första hand språk- och mattestugorna som utgör det stödet. Enligt rektorn kommer exempelvis elever som fick F i matematik i våras ges stöd i mattestugan. Eleverna erbjuds att läsa två timmar i veckan då ena tillfället är genomgång och andra räkning. I vissa fall eller om eleven har särskilda svårigheter får de stöd av speciallärare. När det gäller andra kurser sker det enligt rektorn och elevhälsan tillsammans med betygsättande ämneslärare som upprättar någon form av stödåtgärd för eleven.

I intervjuer med lärare framgår vidare att lärarna inte alltid anmäler till rektorn när elever trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befaras inte nå de betygskriterier som minst ska uppnås. Ibland lyfts det på möten med elevhälsoteamet (EHT) men det kan också ske informellt genom att läraren pratar med specialläraren direkt. Det kan också enligt lärarna ske genom att lyfta med vårdnadshavare att exempelvis språk- eller mattestuga ska bli obligatoriskt för eleven. Rektorn beskriver att skolan sätter in åtgärder för att hjälpa de elever som är i behov av stöd och att rutinen är att lärarna ska "flagga" om det krävs en stödinsats som går utöver de extra anpassningarna. Rektorn uppger emellertid att det finns en tradition på skolan att fortsätta arbeta med extra anpassningar samt

insatser med speciallärare som stödåtgärd istället för att utreda och fatta beslut om en elevs behov av särskilt stöd. I intervju med elevhälsan framgår att åtgärdsprogram främst upprättas när det handlar om psykisk ohälsa eller elever i behov av reducerat program.

Rektorn berättar att skolan har tagit upp de reviderade allmänna råden för extra anpassningar och särskilt stöd samt arbetsgången kring detta, men att skolan behöver ta ett omtag. Skolenheten har tre åtgärdsprogram, samtliga för elever på introduktionsprogrammen. Skolinspektionen har tagit del av dessa samt tillhörande utredning. Det framgår dock inte av dessa åtgärdsprogram när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer nå betygskriterier som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i formen av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer nå de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen av den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning av elevens behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om en elev inte fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägsta betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. Rektorn fattar beslut om en elev ska få gå om en kurs efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).

Elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har (Lgy 11, 1 Rättigheter och skyldigheter).

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder de behöver (Lgy 11, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen i ärendet framgår att skolan brister i att ge stöd i form av extra anpassningar till samtliga elever som behöver det.

Vidare uppfyller inte skolan lagens krav när det gäller att uppmärksamma de elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Det finns lärare på skolan som inte anmäler till rektorn när elever befaras inte kommer nå de betygskriterier som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer också att de åtgärdsprogram som skolan upprättat under tiden för tillsynen är bristfälliga då det ej framgår av åtgärdsprogrammen när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Skolinspektionen bedömer också att det är en brist att eleverna inte erbjuds gå om kursen i de fall en elev inte fått lägst betyget E. Skolinspektionen bedömer att det stöd eleverna erbjuds via bland annat så kallade matte- och språkstugor inte innebär att eleverna faktiskt går om kursen.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare samt av inskickad dokumentation framgår att det finns nyanlända elever på skolans introduktionsprogram som är i behov av studiehandledning på modersmål men som inte får sådan studiehandledning. Det finns studiehandledare i arabiska på introduktionsprogrammen, men lärarna uppger att det finns elever som skulle behöva studiehandledning på tigrinja och persiska. Rektorn bekräftar att det saknas studiehandledning på tigrinja men uppger att hen inte fått kännedom om att det saknas studiehandledning på

persiska. Enligt rektorn ska lärarna göra en bedömning av behovet av studiehandledning på modersmålet och sedan informera rektorn.

Rektorn berättar vidare att skolan får hjälp av modersmålslärare från kommunen och att dessa lärare kommer till skolan för att ge eleverna modersmålsundervisning samt studiehandledning.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket istället, om det finns särskilda skäl.

Studiehandledning får ges i interaktivform med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det utgör en brist att det finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmål som inte får det. Det finns elever i behov av studiehandledning på språken tigrinja och persiska men som inte får studiehandledning.

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen begärt att få ta del av skolans plan mot kränkande behandling. Det dokument som inkommit utgörs av en elevhälsoplan. Elevhälsoplanen innehåller rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling, samt rutiner då en elev utsatts för kränkande behandling. I elevhälsoplanen står att lärare och elevhälsa vid exempelvis introduktionssamtal, hälsosamtal och utvecklingssamtal ska ta upp frågor som rör kränkande behandling med eleverna. Det framgår också att rektor ska kontaktas om en elev blivit kränkt.

I intervju med lärarna framkommer också att det råder viss osäkerhet kring vad som räknas som kränkande behandling och vilken typ av kränkande behandling som ska anmälas till rektorn. Lärarna uppger att det skulle vara bra att diskutera vad som utgör kränkande behandling. Av inkommen dokumentation framkommer att rektorn inte fått kännedom om att någon elev upplevt sig kränkt under de senaste 12 månaderna. I intervju med elever, lärare och elevhälsa framkommer emellertid exempel på att det förekommit fall då elever utsatts för kränkande

behandling. Rektorn uppger att personalen agerar då en elev utsätts för kränkande behandling även om anmälningsskyldigheten till rektorn inte alltid efterlevs.

Rättslig reglering

Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla uppgifter om kränkande behandling. Även om skolans personal uppmärksammar och agerar när en elev utsätts för kränkande behandling anmäls inte alltid detta till rektorn. För att rektorn ska kunna fullgöra sin skyldighet och i sin tur anmäla detta till huvudmannen är det viktigt att skolans personal känner till och följer de bestämmelser som finns kring kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med planen mot kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling utgörs av elevhälsoplanen. I elevhälsoplanen saknas en översikt med åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Det framgår heller inte hur föregående års åtgärder genomförts. Vidare framgår att planen inte upprättas och följs upp under medverkan av eleverna på skolenheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Hälsinglands utbildningsförbunds verksamhet vid Torsbergsgymnasiet RO 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmål samt åtgärder mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Hälsinglands utbildningsförbund att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Bedömning och betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna och rektorn uppger att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyget ska sättas. Rektorn och lärarna berättar att undervisande lärare genomför bedömningar i samråd och att undervisande lärare samverkar kring betygssättning. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade fattas beslutet tillsammans med en lärare som är legitimerad.

I betygskatalogen för läsåret 2020/21 framgår att uppgifter om betyg i kurserna Rätten och samhället samt Privatjuridik är signerade av rektorn som inte är anställd som lärare. Enligt rektorn signerades betygen tillsammans med undervisande lärare då läraren saknade behörighet att undervisa i ämnet. I betygskatalogen läsåret 2021/22 anges namn på två lärare i kursen Matematik 1b. Enligt rektorn var det endast en av lärarna som bedrev undervisning vid den tidpunkt när betyget skulle sättas. Den andra läraren var vikarie under tidigare delar av kursen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Båda lärarna ska signera betygskatalogen. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete eller efter provning, både när det gäller den som är elev i gymnasieskolan och när det gäller den som inte är det. Beslut om betyg ska genast kunna sammanställas för varje enskild elev. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (8 kap. 8 § gymnasieförordningen).

En skolenhet ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. Betygskatalogen ska föras löpande. I gymnasieskolan ska beslut

om betyg föras in i betygs katalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betygs katalogen ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som beslutat om betyg. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. (4-8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygs katalog SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur uppgifter om betyg förs in i betygs katalogen. Skolinspektionen konstaterar att uppgifterna om betyg i betygs katalogen läsåret 2020/21 för kurserna Rätten och samhället samt Privatjuridik är signerade av rektorn. En rektor har endast möjlighet att besluta om betyg i en situation där två lärare är oense om vilket betyg som ska sättas. Det har inte framkommit att denna situation varit aktuell vid betygssättningen. Vidare anges i betygs katalogen för 2021/22 två lärares namn i kursen Matematik 1b trots att endast en av lärarna bedrev undervisning vid den tidpunkt när betyget sattes.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Hälsinglands utbildningsförbunds verksamhet vid Torsbergsgymnasiet RO 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller förändret av betygs katalog. Detta då det förekommit att rektor signerat betygsuppgifter samt att lärare som inte bedrivit undervisning signerat betygs katalogen.

Skolinspektionen bedömer bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Torsbergsgymnasiet RO 4 en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det finns ordningsregler på skolan som utarbetats under medverkan av eleverna. Reglerna revideras årligen och följs upp regelbundet samt på klassråden. Förstaårseleverna på skolan får med sig ett papper med ordningsreglerna hem för att läsa igenom och skriva under. I mentors uppdrag som finns skriftligt beskrivet och dokumenterat ingår att skapa förutsättningar för att eleverna upplever trygghet, trygghet och studiero. Både eleverna och lärarna uppger att det råder studiero under lektionerna vilket också bekräftas av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört. Av elevintervjuer framkommer emellertid att det finns elever som stör studieron i biblioteket och att det inte är en lugn miljö att

studera i. Enligt rektorn är detta dock något skolan uppmärksammat samt vidtagit vissa åtgärder mot exempelvis genom nya ordningsregler och genom att möblera om. Rektorn berättar att arbetet är påbörjat samt att ytterligare åtgärder planeras.

I intervju med lärare och rektor framgår att skolan kartlägger elevernas upplevelse av trygghet genom introduktionssamtal med representanter från elevhälsan samt genom regelbundna elevenkäter. Enligt rektorn bedriver skolan ett arbete med att skapa goda relationer till eleverna i syfte att alla elever ska känna sig sedda och bra bemötta. Rektorn uppger att det skett en positiv förändring på skolan de senaste åren vad gäller trygghetsresultaten. I skolans senaste trivselenkät svarade 93 procent av eleverna att de trivs bra eller mycket bra. Både eleverna, lärarna och elevhälsan uppger att de överlag upplever såväl tryggheten som studieron på skolan som god.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Det är rektorn som beslutar om ordningsregler (5. kap. 3 och 5 §§ skollagen).

Lärarna ska klargöra skolans normer och regler och hur dessa är en grund för arbetet. Lärarna ska tillsammans med eleverna utveckla regler för samvaron i den egna gruppen (Lgy 11, 2.2).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström

Utredaren Helen Lundell Sjöberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Gustaf Haker medverkat.